

Dr. Damla SONGUR

**ANONİM ŞİRKETLERDE
ÖNEMLİ MİKTARDA
MALVARLIĞI ÜZERİNDE
İŞLEMLER**

(TTK md. 408/2-f, SPK md. 23)

- Sermaye Piyasası Kanunu'nun 23. maddesindeki
değişiklikler ve ilgili II-23.3 sayılı Tebliğ ile birlikte -

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	VII
ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XIII
KISALTMALAR.....	XIX
GİRİŞ	1
I. KONUNUN SUNULMASI VE AMACI.....	1
II. KONUNUN ELE ALINIŞ YÖNTEMİ ve İNCELEME PLANI	5

BİRİNCİ BÖLÜM ANONİM ŞİRKETLERDE ÖNEMLİ MİKTARDA MALVARLIĞI ÜZERİNDEKİ İŞLEMLERİN DÜZENLENİŞİNE GENEL BAKİŞ

I. ÖZEL DÜZENLEME YAPILMASININ AMACI	7
A. Anonim Şirket Açısından	9
B. Pay Sahiplerinin Korunması Açısından.....	14
1. Pay Sahiplerinin Korunmasını Gerektiren Nedenler	14
2. Pay Sahiplerinin Durumu.....	18
3. Pay Sahiplerinin Çıkarları.....	23

a.	Malvarlığı Üzerindeki Çıkarları	23
b.	Pay Sahipliği Sifatlarına ve Konumlarına İlişkin Çıkarları.....	26
c.	Kişisel veya Grup Olarak Farklılaşan Çıkarları	30
C.	Getirilen Önlemler	35
1.	İşlemenin Genel Kurulun Yetkisinde Olması Zorunluluğu.....	35
2.	Genel Kurulda Ağırlaştırılmış Yetersayıların Aranması ile Ayrılma ve Çıkma Haklarının Tanınması	37
II.	DÜZENLEME BİÇİMİ.....	42
A.	Karşılaştırmalı Hukukta.....	42
1.	Alman Hukukunda	45
a.	Tarihsel Gelişimi.....	45
i.	1897 Tarihli HGB § 303	45
ii.	1937 Tarihli AktG § 255	46
iii.	1965 Tarihli AktG § 361	48
b.	Mevcut Düzenleme AktG § 179a.....	50
2.	Avusturya Hukukunda.....	53
3.	İsviçre Hukukunda	54
4.	Amerika Birleşik Devletleri Hukukunda	56
B.	Türk Hukukunda.....	64
1.	Tarihsel Gelişim	64
a.	Türk Ticaret Kanunu’nda	64
i.	6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu Öncesinde	64
ii.	6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda.....	68
b.	Sermaye Piyasası Mevzuatında	70
i.	6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu Öncesinde.....	70
ii.	6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nda	71
2.	Önemli Mikarda Malvarlığı Üzerindeki İşlemlerde Yetki ve Tabi Tutulduğu Özel Usul	75
a.	Anonim Şirketlerde Önemli İşlemler	75
b.	Genel Kurulun Yetkisi.....	82
c.	Genel Kurul ile Yönetim Kurulu Arasındaki İş Bölümü.	88

d. Temsil Yetkisinin Sınırlandırılması.....	89
3. Konuya İlişkin Düzenlemelerin Diğer Şirketlere Uygulanabilirliği	92

İKİNCİ BÖLÜM

ANONİM ŞİRKETLERDE ÖNEMLİ MİKTARDA MALVARLIĞI ÜZERİNDE İŞLEMLERİN BELİRLENMESİ

I. MALVARLIĞI, VARLIK ve AKTİF KAVRAMLARI.....	99
II. MALVARLIĞININ ÖNEMLİ MİKTARI	107
A. Genel Olarak.....	107
B. “Önemli” Kavramı.....	108
C. Önemlilik Ölçütleri	113
1. Genel Olarak.....	113
2. Nicel Ölçütler	115
3. Nitel Ölçütler.....	122
D. Esas Sözleşmeyle Önemliliğin Belirlenmesi.....	126
III. İŞLEM TÜRLERİ	129
A. Genel Olarak.....	129
B. Toptan Satış	130
C. Devir ve Devir Sonucu Doğuracak Diğer Bazı İşlemler.....	133
D. Özel Bazı Durumlar: Aynı Hak Tesis Etme ve Kiralama.....	135
IV. ÖNEMLİ MİKTARDA MALVARLIĞI ÜZERİNDEKİ İŞLEMLERİN MALVARLIĞI ÜZERİNDE BENZER ETKİ YARATAN İŞLEMLERDEN AYIRT EDİLMESİ.....	137

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ANONİM ŞİRKETLERDE ÖNEMLİ
MİKTARDA MALVARLIĞI ÜZERİNDEKİ
İŞLEMLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ

I.	GENEL OLARAK	145
II.	SÖZLEŞMENİN KURULMASI	148
	A. Hazırlık İşlemleri.....	148
	B. Şirketin Temsili ve Sözleşmenin İmzalanması.....	154
III.	KAMUYU AYDINLATMA İLKESİ KAPSAMINDA BİLGİLENDİRME YAPILMASI	156
	A. Genel Olarak Kamuyu Aydınlatma İlkesi	156
	B. Pay Sahiplerinin Bilgilendirilmesi	159
	1. Genel Olarak.....	159
	2. Genel Kurul Toplantısı Öncesinde.....	163
	3. Genel Kurul Toplantısı Sırasında	168
	C. Şirket İlgililerinin Bilgilendirilmesi	170
	1. Genel Olarak.....	170
	2. İnternet Sitesinde İlan	171
	3. Halka Açık Şirketlerde Özel Durum Açıklamaları	175
IV.	SÖZLEŞMENİN BAĞLAYICI HALE GELMESİ.....	179
	A. Genel Kurul Toplantı Çağrısı ve Gündemi.....	179
	B. Genel Kurul Toplantısı.....	185
	1. Yetersayılar.....	185
	2. Oylama ve Oydan Yoksunluk.....	192
	C. Genel Kurul Kararı	198
	1. Konusu	198
	2. Genel Kurul Kararıyla Sözleşme İçeriğinin Değiştirilmesi	209
V.	GEÇERLİ BİR GENEL KURUL KARARININ BULUNMAMASI.....	211
	A. Genel Kurul Kararının Eksikliği	212

1.	Önemli Mikarda Malvarlığı Üzerindeki İşlemlerin Genel Kurula Sunulmaması.....	213
2.	Genel Kurulun Ret Kararı veya Karar Alamaması.....	215
3.	Genel Kurul Kararının Hükümsüzlüğü.....	216
a.	Yokluk ve Butlan	217
b.	İptal.....	223
c.	Yokluk ve Butlanın Tespiti Davaları ile İptal Davası.....	227
4.	Genel Kurul Kararına Aykırı İfa	230
B.	Eksikliğinin Sonuçları.....	232
1.	İşlemin Geçerliliği Açısından.....	232
2.	İşlemle Bağlılık Açısından.....	241
3.	İfa Edilen Edimlerin Hukuki Akibeti.....	243
VI.	ÖZEL BAZI DURUMLAR.....	246
A.	Kanuna Karşı Hile.....	246
B.	Sermaye Piyasası Kanunu'ndaki Özel Düzenleme	249

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ANONİM ŞİRKETLERDE ÖNEMLİ
MİKTARDA MALVARLIĞI ÜZERİNDE
İŞLEM YAPILMASININ HÜKÜM VE
SONUÇLARI

I.	GENEL OLARAK	251
II.	FAALİYETLERİN AYNEN DEVAMI VEYA İŞLETME KONUSUNUN DEĞİŞMESİ.....	251
III.	ŞİRKETİN SONA ERMESİ	257
IV.	PAY SAHİPLERİNİN AYRILMA ve ÇIKMA HAKLARINI KULLANMASI	265
A.	Genel Olarak.....	265
B.	Sermaye Piyasası Mevzuatında Ayrılma Hakkı	268
1.	Hukuki Niteliği ve Amacı.....	268

XVIII

2. Hakkın Kullanılabilceği Haller	271
3. Hakkı Kullanabilecek Kişiler	275
4. Hakkın Kullanılması.....	277
C. Türk Ticaret Kanunu Kapsamında Ayırılma ve Çıkma Hakkının Kullanılabilceği Haller	279
SONUÇ	283
KAYNAKÇA	291